

Wymagania edukacyjne opracowane dla przedmiotu

**ORGANIZACJA I PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA
W AGROBIZNESIE W PRAKTYCE**

w klasie III Technikum nr 2 kształcącego w zawodzie technik agrobiznesu

rok szkolny: 2025/2026

Nauczyciel: Elżbieta Wojtyna

Lp.	Tematyka	Wymagania podstawowe Uczeń potrafi:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń potrafi:
Klasa III			
1	Majątek i kapitał gospodarstwa rolnego.	• zaliczyć wymienione składniki majątku i kapitału do odpowiednich grup podziałowych • podać co najmniej 5 przykładów na każdą z wydzielonych grup majątku trwałego i obrotowego w gospodarstwie rolnym • podać co najmniej 5 przykładów na każdą z wydzielonych grup kapitału własnego w gospodarstwie rolnym •	• podać co najmniej 10 przykładów na każdą z wydzielonych grup majątku trwałego i obrotowego w gospodarstwie rolnym • podać co najmniej 10 przykładów na każdą z wydzielonych grup kapitału własnego w gospodarstwie rolnym
2	Bilans majątkowy gospodarstwa rolnego	• opracować uproszczony bilans majątkowy gospodarstwa rolnego	• oceniać prawidłowość sporządzonego bilansu • ustalać i analizować strukturę majątku i kapitału
34	Rachunek kosztów w gospodarstwie rolnym	• podać po 3 przykłady korzyści i niekorzyści wynikających z ponoszenia lub z nie ponoszenia kosztów kapitału w gospodarstwie rolnym • zaliczyć konkretne przykłady kosztów do odpowiednich grup podziałowych • dokonać podziału, wymienić po 3 przykłady, ogólnie scharakteryzować poszczególne koszty układu rodzajowego • dokonać podziału, wymienić po 5 przykładów, ogólnie scharakteryzować koszty bezpośrednie i koszty pośrednie • dokonać podziału, wymienić po 5 przykładów, ogólnie scharakteryzować koszty zmienne i koszty stałe • dokonać prostych obliczeń kosztów	• porównać w zestawieniu tabelarycznym i podać po 5 przykładów korzyści i niekorzyści wynikających z ponoszenia lub z nie ponoszenia kosztów kapitału • sklasyfikować, wymienić po 5 przykładów, scharakteryzować poszczególne koszty układu rodzajowego • sklasyfikować, wymienić po 10 przykładów, scharakteryzować poszczególne koszty układu kalkulacyjnego • sklasyfikować, wymienić po 10 przykładów, scharakteryzować koszty zależne i niezależne od wielkości produkcji • porównać wyniki obliczeń kosztów całkowitych według różnych kryteriów
4	Zużycie fizyczne a zużycie ekonomiczne środków trwałych w gospodarstwie rolnym. Amortyzacja jako koszt stały.	• rozróżnić i podać przykłady na zużycie fizyczne i zużycie ekonomiczne • obliczyć: ratę amortyzacji, stopę amortyzacji, planowany czas użytkowania, umorzenie, wartość bieżącą środka	• analizować i interpretować wyniki amortyzacji dla różnych przedsiębiorstw w branży agrobiznesu

Lp.	Tematyka	Wymagania podstawowe Uczeń potrafi:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń potrafi:
		trwałego wykonać plan amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	
5	Przychody w gospodarstwie rolnym. Wyniki finansowe w gospodarstwie rolnym. Opłacalność działalności w rolnictwie.	- posługiwać się terminologią związaną z wynikiem finansowym w gospodarstwie rolnym - dokonać prostych obliczeń przychodów - dokonać prostych obliczeń wyniku finansowego	- zaliczyć konkretne przykłady przychodów do odpowiednich grup podziałowych - ocenić opłacalność produkcji na podstawie wyniku oraz wybranego wskaźnika opłacalności - wyszukać w źródłach informacji na temat opłacalności produkcji rolnej w Polsce, w Europie i na świecie i dokonać analizy danych
6	Kategorie produkcji i kategorie dochodów w gospodarstwie rolnym	zaliczać wymienione działania do odpowiednich kategorii produkcji i kategorii dochodów	analizować szczegółowy schemat kategorii produkcji i kategorii dochodu w rolnictwie
7	Kalkulacje opłacalności produkcji w gospodarstwie rolnym	- wyszukać na stronach łódzkiego i mazowieckiego ośrodka doradztwa rolniczego kalkulacji opłacalności produkcji rolniczej - sporządzić kalkulację uproszczoną dla wybranej działalności rolniczej w dziale produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej oraz w ogrodnictwie, posługując się formularzem kalkulacyjnym - obliczyć wskaźnik opłacalności - opracować uproszczony rachunek wyników - obliczyć koszt produkcji 1 dt oraz 1 kg	- analizować kalkulacje opłacalności produkcji opracowane w ośrodkach doradztwa rolniczego - sporządzić pełne kalkulacje opłacalności dla poszczególnych działalności w rolnictwie: w dziale produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej oraz w ogrodnictwie, posługując się formularzem kalkulacyjnym - obliczyć poziom produkcji zapewniający zwrot kosztów produkcji - posłużyć się wskaźnikiem opłacalności w analizie opłacalności różnych działalności produkcyjnych - ocenić wyniki: wskaźnika opłacalności, jednostkowego kosztu produkcji, wartości produkcji pokrywającej koszt wytworzenia
8	Próg rentowności.	- w oparciu o znaną cenę oraz sprzedaż produktu obliczyć: przychody całkowite, koszty całkowite, zysk, ilościowy próg rentowności - zinterpretować wykonane obliczenia	- ustalić ilościowy i wartościowy próg rentowności - w oparciu o obliczenia dokonać dynamicznej analizy progu rentowności

Lp.	Tematyka	Wymagania podstawowe Uczeń potrafi:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń potrafi:
9	Przemysł rolno-spożywczy	wyszukać w źródłach charakterystykę poszczególnych branż przemysłu rolno-spożywczego, a następnie dokonać streszczenia informacji	przeanalizować branże przemysłu rolno-spożywczego
10	Integracja w agrobiznesie	- wymienić po 10 dostawców i odbiorców, z którymi kooperują gospodarstwa rolne - opracować schemat integracji poziomej - podać po 3 przykłady integracji poziomej i pionowej	- opracować schemat sfery agrobiznesu - podać po 5 przykładów integracji poziomej i pionowej - opracować schemat integracji pionowej

I. Zalecane warunki i sposób realizacji

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik agrobiznesu oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

II. Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów

Ocenie podlegają następujące dziedziny aktywności ucznia:

- pisemne prace klasowe, obejmujące większy zakres materiału, zapowiadane z minimum tygodniowym wyprzedzeniem, zamieszczonej w dzienniku. Uczeń po wcześniejszym ustaleniu terminu z nauczycielem, będzie miał prawo poprawić uzyskaną ocenę niedostateczną;
- pisemne sprawdzenie wiadomości i umiejętności w formie kartkówki, obejmujące 3 ostatnio zrealizowane tematy; uczeń nie będzie miał możliwości poprawy oceny zdobytej z zapowiedzianej lub niezapowiedzianej kartkówki;
- odpowiedzi ustne;
- samodzielna praca ucznia nad referatami, projektami, pomocami dydaktycznymi, itp.;
- praca w grupie podczas zajęć z wykorzystaniem metody pracy grupowej;

- samodzielna praca na lekcji;
- udział w konkursach i olimpiadach o tematyce logistycznej;
- próbne egzaminy zawodowe.

Zasady oceniania pisemnych prac klasowych, kartkówek:

Oceny ustalane są według systemu punktowego:

- 91 – 100% pkt. - bardzo dobry,
- 75 - 90% pkt. - dobry,
- 60 - 74% pkt. - dostateczny,
- 50 - 59% pkt. - dopuszczający,
- 0 - 49% pkt. - niedostateczny.

Zasady oceniania odpowiedzi ustnej:

- poprawność merytoryczna,
- uzasadnienie wypowiedzi,
- stosowanie języka zawodowego, branżowego,
- sposób prezentacji – umiejętność formułowania myśli.

Zasady oceniania referatów, projektów, pomocy dydaktycznych, itp.:

- zawartość merytoryczna,
- prawidłowe wykonanie,
- estetyka wykonania,
- innowacyjność pracy,
- wkład pracy,
- wykorzystanie źródeł informacji.

Zasady oceniania pracy w grupie:

- organizacja pracy w grupie,
- komunikacja w grupie,

- aktywność, wkład pracy własnej,
- współdziałanie,
- prezentowanie rezultatów pracy grupy,
- czas wykonania,
- terminowość realizacji.

Zasady oceniania samodzielnej pracy na lekcji:

- prawidłowość wykonania,
- czas i terminowość wykonania,
- estetyka wykonania,
- zaangażowanie w wykonywanie zadanie.

W warunkach pracy zdalnej:

- a) Postępy uczniów są monitorowane na podstawie bieżących osiągnięć w pracy zdalnej (nauczanie w czasie rzeczywistym) lub na podstawie wykonanych m.in.: ćwiczeń, prac, quizów, projektów, zadań w czasie odroczonym (nauczanie w czasie odroczonym).
- b) Ocenianie bieżące polega na wystawieniu oceny zgodnie z przyjętą skalą stopni, z uwzględnieniem w szczególności: co uczeń zrobił dobrze, co wymaga poprawy, a także wysiłku wkładanego w wykonanie zadania przez ucznia za:
 - 1) odpowiedzi ustne w czasie zajęć online lub w trakcie rozmów telefonicznych;
 - 2) wypowiedzi uczniów na czacie tekstowym, na forum dyskusyjnym;
 - 3) wypowiedzi uczniów w czasie wideokonferencji/webinariów i innych form komunikowania się online;
 - 4) wykonanych w domu zadań zleconych przez nauczyciela, przesłanych poprzez dziennik elektroniczny, platformę Teams lub w szczególnych przypadkach inną drogą elektroniczną w uzgodnieniu z nauczycielem
- c) Nauczyciel może wymagać od uczniów wykonania określonych poleceń, zadań, prac, projektów umieszczonych w Internecie, np. na zintegrowanych platformach edukacyjnych lub poprosić o samodzielne wykonanie pracy w domu i udokumentowanie jej, np. w postaci zdjęcia przesłanego e-drogą.
- d) Nauczyciele w pracy zdalnej wskazują dokładny czas i ostateczny termin wykonania zadania, określając jednocześnie warunki ewentualnej poprawy, jeśli zadanie nie zostało wykonane w sposób prawidłowy lub zawiera błędy.
- e) Nauczyciel informuje ucznia o postępach w nauce i ocenach podczas bieżącej pracy z dzieckiem lub po jej zakończeniu przez e-dziennik.

- f) Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie mogą mieć wpływu czynniki związane z ograniczonym dostępem do sprzętu komputerowego i do Internetu.
- g) Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie może mieć wpływu poziom jego kompetencji cyfrowych. Nauczyciel ma obowiązek wziąć pod uwagę zróżnicowany poziom umiejętności obsługi narzędzi informatycznych i dostosować poziom trudności wybranego zadania oraz czas jego wykonania do możliwości psychofizycznych ucznia.

III. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszej nauki danego przedmiotu, ponadto:

- nie bierze aktywnego udziału w zajęciach;
- nie rozumie podstawowych pojęć i terminów stosowanych w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej;
- nie uczestniczy w dyskusjach i nie bierze udziału w zajęciach lekcyjnych;
- nie skorzystał z szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności;
- nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu materiału programowego;
- nie potrafi łączyć teorii z praktyką;
- nie przestrzega przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności :

- posiada podstawowy wymagany zasób wiedzy teoretycznej, zna i rozumie podstawowe pojęcia, intuicyjnie rozumie ich treść, podaje przykłady dla tych pojęć;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji, analizować i rozwiązywać zadania z zakresu podstawowych wymagań przedmiotowych, czasami samodzielnie potrafi rozwiązać powierzone łatwe zadanie;
- często popełnia błędy;
- zwykle jest przygotowany do zajęć;
- jego aktywność na lekcji jest sporadyczna;
- wykazuje słabe zainteresowanie przedmiotem;

- przestrzega przepisów BHP i PPOŻ.

Ocena dostateczna

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności istotne, tzn.:

- materiał nauczania z zakresu wymagań podstawowych ma opanowany;
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zlecone zadanie o średnim stopniu trudności;
- wykazuje podstawowe zainteresowanie przedmiotem, zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej;
- z niewielką pomocą nauczyciela potrafi prawidłowo wykorzystywać potrzebne źródła informacji;
- jego aktywność na lekcji jest dostateczna;
- popełnia błędy rzeczowe w zakresie ponadpodstawowych pojęć z zakresu działalności gospodarczej;
- przestrzega przepisów BHP i PPOŻ.

Ocena dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć z zakresu realizowanego programu;
- stosuje ponadpodstawowe pojęcia z zakresu działalności gospodarczej;
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią w wymiarze teoretycznym i praktycznym;
- potrafi stosować wiedzę i umiejętności do rozwiązania większości powierzonych zadań z zakresu wymagań ponadpodstawowych;
- potrafi skorzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- jasno i logicznie rozumuje, czyta ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, szkiców, schematów, wykresów itp.;
- posiada niewielkie braki w wiedzy teoretycznej;
- z niewielkimi potknięciami posługuje się narzędziami i dokumentacją;
- przestrzega przepisów BHP i PPOŻ.

Ocena bardzo dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu;
- stosuje podstawowe i ponadpodstawowe pojęcia i terminy stosowane w działalności gospodarczej;
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią w wymiarze teoretycznym i praktycznym;

- jasno i logicznie rozumuje, czyta ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, szkiców, schematów, wykresów itp.;
- samodzielnie rozwiązuje trudne zadania powierzone przez nauczyciela;
- jest przygotowany do lekcji i aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- bardzo rzadko popełnia błędy;
- udziela wyczerpujących wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- bardzo dobrze posługuje się dostępną technologią, techniką oraz pozostałym sprzętem wykorzystywanym w działalności gospodarczej;
- bierze udział w konkursach/olimpiadach przedmiotowych w etapie szkolnym i okręgowym/wojewódzkim;
- przestrzega przepisów BHP i PPOŻ.

Ocena celująca

Uczeń:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu;
- stosuje pojęcia i terminy stosowane w ekonomii, prawie i podejmowaniu działalności gospodarczej;
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią w wymiarze teoretycznym i praktycznym;
- jasno i logicznie rozumuje, czyta ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, szkiców, wykresów, schematów, map, dokumentacji;
- samodzielnie rozwiązuje trudne zadania powierzone przez nauczyciela, a także zadania wykraczające poza zakres programu nauczania;
- zawsze jest przygotowany do lekcji i aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- udziela wyczerpujących wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- biegle posługuje się dostępną technologią, techniką oraz pozostałym sprzętem wykorzystywanym w działalności gospodarczej;
- bierze udział w konkursach/olimpiadach przedmiotowych w etapie okręgowym/wojewódzkim i zdobywa wyróżnione miejsce;
- zdobywa tytuł laureata lub finalisty w ogólnopolskich konkursach/olimpiadach przedmiotowych;
- przestrzega przepisów BHP i PPOŻ.

Znak ‘+’ dodawany jest do oceny podstawowej w ocenianiu bieżącym (oprócz oceny celującej) gdy uczeń nie spełnił wymaganych kryteriów na daną ocenę, a poziom jego wiedzy i umiejętności przekracza według nauczyciela wymagania na ocenę niższą – do 50% wymagań.

Znak ‘-’ dodawany jest do oceny podstawowej w ocenianiu bieżącym (oprócz oceny niedostatecznej) gdy uczeń według nauczyciela nie spełnił wymaganych kryteriów na daną ocenę- brak 25% wymaganych kryteriów.

IV. Oceny klasyfikacyjne półroczne i roczne:

1. Ocenę śródroczną/roczną nauczyciel wystawia najpóźniej na dzień przed terminem klasyfikacji śródrocznej/rocznej.
2. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę na 3 tygodnie przed klasyfikacją.
3. Ocena śródroczną/ roczna nie jest średnią arytmetyczną uzyskanych ocen cząstkowych.
4. Decydujący wpływ na ocenę śródroczną/roczną mają oceny z prac klasowych, kartkówek, zadań wykonywanych na lekcji i odpowiedzi ustnych w czasie lekcji, a oceny z prac dodatkowych i innych form aktywności ucznia wpływają na podwyższenie oceny.
5. Ocenę roczną wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego roku.

V. Informacja zwrotna:

- Nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania, pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju (wskazuje sukcesy lub braki oraz sposoby rozwoju lub pokonania trudności), motywuje do dalszej pracy.
- Nauczyciel informuje rodziców o wymaganiach i kryteriach oceniania, o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce, dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce, o uzdolnieniach ucznia, daje wskazówki do pracy z uczniem.
- Nauczyciel ustnie uzasadnia uczniom każdą ocenę, a rodzicom- na ich prośbę uzasadnia oceny z prac pisemnych. Ocenione prace pisemne są udostępniane uczniom i zainteresowanym rodzicom na zasadach określonych przez nauczyciela.
- Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach ucznia, nauczyciel lub wychowawca informuje dyrekcję o sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji.

VII. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Sprawdziany teoretyczne lub sprawdziany praktycznych umiejętności są obowiązkowe. Oceny z tych sprawdzianów uczniowie mogą poprawiać w ciągu 2 tygodni od wstawienia oceny do dziennika, po uzgodnieniu terminu z nauczycielem.

2. Ocenę z kartkówki uczeń może poprawić, ale tylko z inicjatywy nauczyciela.
3. Nauczyciel informuje ucznia o otrzymanej ocenie z bieżącej pracy bezpośrednio po jej wystawieniu.
4. Rodzice/opiekunowie prawni mogą uzyskać szczegółowe informacje o wynikach i postępach w pracy ucznia podczas indywidualnych kontaktów z nauczycielem (według harmonogramu spotkań przyjętego przez szkołę).
6. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, również te wynikające z nieobecności.

VIII. Ocena uczniów ze SPE

Ocena postępów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wymaga dużego stopnia zindywidualizowania. Dostosowania wymogów i sposobu oceny osiągnięć dla każdego ucznia ze SPE dokonuje powołany do tego celu zespół nauczycieli, który działa w oparciu o zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej. Niniejszy program w bardzo ogólny sposób dotyka tego bardzo złożonego problemu. Należy:

- w przypadku wszystkich dysfunkcji dostrzegać u uczniów częściowy sukces, progresję w przełamywaniu trudności;
- brać pod uwagę włożony wysiłek i chęć pokonania trudności, a nie tylko uzyskane efekty;
- nagradzać za aktywność podczas lekcji, nawet jeżeli nie owocuje zawsze dobrymi odpowiedziami, a także punktować za chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych;
- uczniom z różnego typu dysfunkcjami (dysleksją, afazją, zespołem Aspergera, zaburzeniami zachowania) udzielać pochwał za prawidłowe wypowiedzi, natomiast unikać stawiania ocen za wypowiedzi słabe i nie na temat;
- w przypadku uczniów z dysleksją, dysortografią, dysgrafią oceniać wiadomości teoretyczne głównie na podstawie ustnych wypowiedzi, nie dyskwalifikować prac pisemnych napisanych nieczytelnie;
- brać głównie pod uwagę merytoryczną stronę wykonanej pracy, a nie jej walory estetyczne;
- w przypadku uczniów z dysortografią nie obniżać oceny za dużą ilość popełnionych błędów;
- w przypadku uczniów z afazją oceniać raczej na podstawie prac pisemnych, a z kolei dzieci z zespołem Aspergera najlepiej na podstawie pisemnych testów wyboru; w przypadku ucznia bardzo zdolnego próbować włączać go w proces oceniania wykonanej przez niego pracy, wyciągać wspólnie z nim wnioski stymulujące dalszy jego rozwój;
- ucznia zdolnego oceniać w stosunku do podstawy programowej, ale też w stosunku do założonych, ambitnych celów, warto również stosować oceną opisową pokazującą słabe i mocne strony wykonanych prac.